

Sosiaalihuollon henkilöstörakenne, eläköityminen ja sosiaalityöntekijätilanne - valtakunnallinen tarkastelu

Esiselvitys 30.12.2016

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Sivi Talvensola

Marja Heikkilä

Esityksen rakenne

1. Henkilöstö sosiaalialan yrityksissä
2. Henkilöstö sosiaalialan järjestöissä
3. Henkilöstö kunnallisessa sosiaalihuollossa
4. Yhteenveto sosiaalihuollon henkilöstöstä
5. Sosiaalihuollon henkilöstö sairaanhoitopiireittäin
6. Sosiaalityöntekijätilanne kunnissa
7. Sosiaalihuollon henkilöstörakenteen muutos
8. Kunnallisen henkilöstön eläköityminen

Lähteet

1. Henkilöstö sosiaali-alan yrityksissä

Yksityisissä yrityksissä työskentelevä sosiaalihuollon henkilöstö 2015

- Pohjana Tilastokeskuksen Alueellinen yritystoimintatilasto, joka sisältää tietoja maassamme toimivien yritysten toimipaikoista toimialoittain ja alueittain
 - Tilastosta poimittu sosiaalihuollon laitos- ja avopalvelujen toimipaikka- ja henkilöstötiedot vuodelta 2015
- Sosiaalihuollon palveluja tuottavissa yrityksissä työskenteli vuonna 2015 lähes 34 000 työntekijää 4585 toimipaikassa
 - Sosiaalipalveluyrityksissä työskenteli 50,5 % koko sosiaali- ja terveydenhuollon yritysten työvoimasta sosiaalihuollon toimipaikkojen osuuden ollessa 22,1 %
- Sosiaalipalveluyritysten liikevaihto vuonna 2015 oli noin 2,17 miljardia euroa (2 176 280 000 €) – 36,2 % sosiaali- ja terveyspalveluyritysten liikevaihdosta

Sosiaalihuollon yritysten laitos- ja avopalvelujen toimipaikat ja henkilöstö 2015

	Sosiaalihuollon laitospalvelut		Sosiaalihuollon avopalvelut		Sosiaalihuollon palvelut yhteensä		Sosiaali- ja terveystalvet yhteensä		Sosiaalihuollon osuus sote-palveluista %	
	Toimipaikat	Henkilöstö	Toimipaikat	Henkilöstö	Toimipaikat yhteensä	Henkilöstö yhteensä	Toimipaikat yhteensä	Henkilöstö yhteensä	Toimipaikat	Henkilöstö
Alueet yhteensä	1807	23588	2778	10328	4585	33916	20761	67141	22,1 %	50,5 %
Uusimaa	363	5015	737	3257	1100	8272	6787	21017	16,2 %	39,4 %
Varsinais-Suomi	155	2094	274	1025	429	3119	1970	5877	21,8 %	53,1 %
Satakunta	92	1292	134	284	226	1576	798	2628	28,3 %	60,0 %
Kanta-Häme	63	875	123	330	186	1205	606	1916	30,7 %	62,9 %
Pirkanmaa	156	2479	261	889	417	3368	1957	7019	21,3 %	48,0 %
Päijät-Häme	71	720	87	302	158	1022	627	1910	25,2 %	53,5 %
Kymenlaakso	66	1022	88	240	154	1262	586	2123	26,3 %	59,4 %
Etelä-Karjala	50	416	63	135	113	551	423	1113	26,7 %	49,5 %
Etelä-Savo	77	929	99	206	176	1135	537	1975	32,8 %	57,5 %
Pohjois-Savo	111	1335	148	502	259	1837	922	2948	28,1 %	62,3 %
Pohjois-Karjala	87	1191	87	315	174	1506	589	2338	29,5 %	64,4 %
Keski-Suomi	111	..	200	..	311	..	966	3298	32,2 %	..
Etelä-Pohjanmaa	73	945	60	188	133	1133	595	1942	22,4 %	58,3 %
Pohjanmaa	24	475	49	209	73	684	469	1575	15,6 %	43,4 %
Keski-Pohjanmaa	17	269	20	91	37	360	201	669	18,4 %	53,8 %
Pohjois-Pohjanmaa	187	2142	229	..	416	..	1673	5812	24,9 %	..
Kainuu	44	483	32	147	76	630	238	911	31,9 %	69,2 %
Lappi	56	718	71	255	127	973	550	1820	23,1 %	53,5 %
Ahvenanmaa Åland	2	2	..	91	160	2,2 %	..
Alue tuntematon	2	..	16	15	18	..	176	91	10,2 %	..

. = Tietoa on epälooginen esitettäväksi. .. = Tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Lähde: Tilastokeskus, Alueellinen yritystoimintatilasto

Sosiaalihuollon yritysten liikevaihto, 1000 eur 2015

	Sosiaalihuollon yritysten laitospalvelut 1000 eur	Sosiaalihuollon yritysten avopalvelut 1000 eur	Sosiaalihuollon yritykset yhteensä 1000 eur	Sosiaali- ja terveys- palvelut yhteensä 1000 eur	Sosiaalihuollon yritysten liikevaihdon osuus sote- palveluista %
Alueet yhteensä	1639668	536612	2176280	6016349	36,2 %
Uusimaa	355684	162408	518092	2047804	25,3 %
Varsinais-Suomi	150713	46676	197389	526804	37,5 %
Satakunta	86916	10400	97316	230277	42,3 %
Kanta-Häme	65819	17464	83283	167227	49,8 %
Pirkanmaa	179839	50282	230121	669693	34,4 %
Päijät-Häme	50765	16672	67437	167692	40,2 %
Kymenlaakso	74796	12738	87534	178665	49,0 %
Etelä-Karjala	28559	6528	35087	98139	35,8 %
Etelä-Savo	63682	10177	73859	163000	45,3 %
Pohjois-Savo	89576	29696	119272	260173	45,8 %
Pohjois-Karjala	77489	22206	99695	179590	55,5 %
Keski-Suomi	262808	..
Etelä-Pohjanmaa	63852	9800	73652	164888	44,7 %
Pohjanmaa	32321	9577	41898	139187	30,1 %
Keski-Pohjanmaa	18479	3750	22229	53040	41,9 %
Pohjois-Pohjanmaa	140872	..	140872	457019	30,8 %
Kainuu	31379	7290	38669	66447	58,2 %
Lappi	47891	12927	60818	152720	39,8 %
Ahvenanmaa - Åland	19535	..
Alue tuntematon	..	511	511	11640	4,4 %

. = Tietoa on epälooginen esitettäväksi. .. = Tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Lähde: Tilastokeskus, Alueellinen yritystoimintatilasto

2. Henkilöstö sosiaalialan järjestöissä

3. Sektorilla työskentelevä sosiaalihuollon henkilöstö

- Pohjana SOSTE ry:n selvitys järjestöjen palveluista elokuu/2016
 - Henkilöstömäärät: Tilastokeskuksen toimipaikkarekisteri v. 2015
 - Järjestöjen yhtiöistä ei rekisteritietoa, koottiin itse ja lähetettiin Valviraan sekä Tilastokeskukseen. Lähtökohtana mm. SOSTEn valtakunnalliset jäsenjärjestöt ja Sosiaalibarometrin tiedot yhtiöittäneistä järjestöistä.
- Sote-henkilöstöä yhteensä järjestöjen palveluissa: **37 500**

Järjestöjen suoraan itse tuottamat palvelut

- Sosiaalipalvelut: **26 200**
- Terveyspalvelut: **5 600**

Yhtiöitetetyt palvelut

- Sosiaalipalvelut: **4 600**
- Terveyspalvelut: **3 600**

Henkilöstö alueittain

	Järjestöt ja järjestöjen yhtiöt yhteensä	Järjestöt	Järjestöjen yhtiöt
Maakunta	Sosiaali- ja terveys palvelut	Sosiaali- ja terveystalvet	Sosiaali- ja terveystalvet
Uusimaa	14847	11541	3306
Pirkanmaa	3366	2602	764
Pohjois-Pohjanmaa	2399	1607	792
Varsinais-Suomi	2293	1789	504
Keski-Suomi	1710	1372	338
Etelä-Savo	1568	1278	290
Kymenlaakso	1405	1339	66
Päijät-Häme	1390	1279	111
Pohjois-Savo	1374	1222	152
Satakunta	1224	1022	202
Kanta-Häme	1188	1028	160
Lappi	1002	747	255
Pohjanmaa	781	736	45
Etelä-Karjala	764	732	32
Etelä-Pohjanmaa	760	629	131
Pohjois-Karjala	680	556	124
Keski-Pohjanmaa	403	339	64
Kainuu	346	267	79
Koko maa	37500	30085	7415

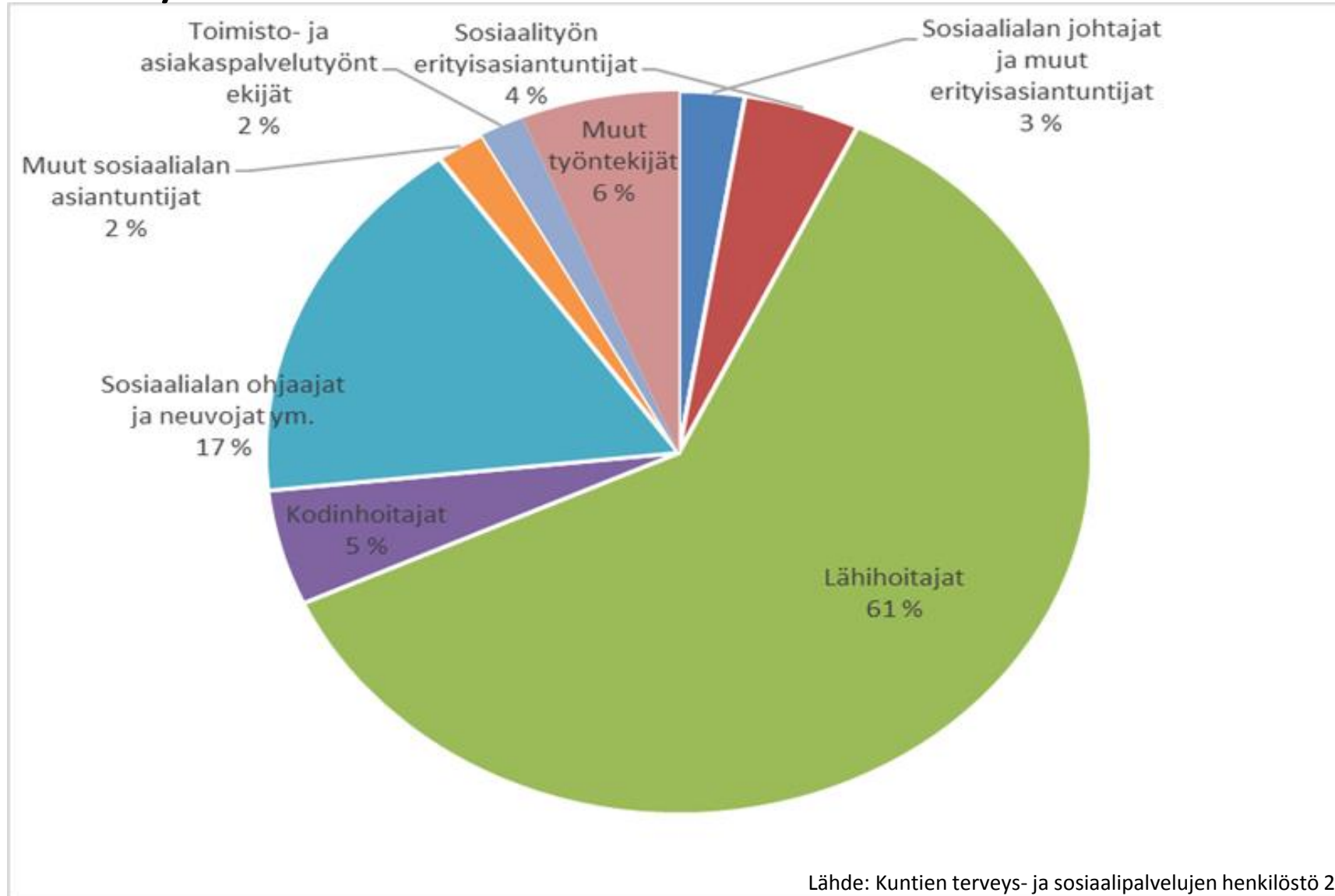
Sosiaalipalvelut maakunnittain

Maakunta	Toimintayksiköt yht	Järjestöt	Palveluja suoraan itse tuottavien järjestöjen toimintayksiköt	Järjestöjen yhtiöt	Järjestöjen yhtiöiden toimintayksiköt
Uusimaa	701	283	583 (83%)	21	118 (17%)
Pirkanmaa	194	73	144 (74%)	9	50 (26%)
Pohjois-Pohjanmaa	136	44	81 (60%)	8	55 (40%)
Kymenlaakso	121	42	118 (98%)	2	3 (2%)
Varsinais-Suomi	118	51	74 (63%)	11	44 (37%)
Keski-Suomi	114	46	87 (76%)	8	27 (24%)
Pohjois-Savo	101	41	90 (89%)	5	11 (11%)
Etelä-Pohjanmaa	74	34	61 (82%)	4	13 (18%)
Etelä-Savo	74	39	67 (91%)	4	7 (9%)
Päijät-Häme	70	36	66 (94%)	4	4 (6%)
Kanta-Häme	67	26	54 (81%)	5	13 (19%)
Pohjanmaa	56	37	54 (96%)	1	2 (4%)
Pohjois-Karjala	55	28	49 (89%)	4	6 (11%)
Lappi	46	24	34 (74%)	7	12 (26%)
Etelä-Karjala	45	29	40 (89%)	3	5 (11%)
Keski-Pohjanmaa	39	17	37 (95%)	2	2 (5%)
Satakunta	38	21	26 (68%)	5	12 (32%)
Kainuu	27	15	19 (70%)	3	8 (30%)
Koko maa	2076	822*	1684 (81%)	49*	392 (19%)

3. Henkilöstö kunnallisessa sosiaalihuollossa

Taulukko. Kuntien ja kuntayhtymien sosiaalipalvelujen keskeinen henkilöstö ammattiryhmittäin ja toimialoittain vuonna 2014 (lukumäärät, oma tuotanto) ja 65-vuotta täyttävät 2025 ja 2030									
						2025	2030	2025	2030
<i>Ammattiluokitus 2010</i>	<i>koodi</i>	<i>Vanhusten huollon palvelut</i>	<i>Muut sosiaali palvelut yhteensä</i>	<i>Sosiaali-palvelut yhteensä</i>	65-vuotta täyttävien prosenttiosuus koko sote-henkilöstöstä		65-vuotta täyttävien arvioitu lukumäärä sosiaalipalvelujen ammattiryhmissä		
Yhteensä kaikki ammattiryhmät		46 913	24 373	71 286	28,5	43,1	20 331	30 746	
Johtajat ja erityisasiantuntijat									
Vanhustenhuollon johtajat	1343	83	5	88	41,2	61,9	36	54	
Sosiaalihuollon johtajat	1344	134	245	379	46,9	64,1	178	243	
Muut johtajat	11xx	110	241	351	36,7	54,9	129	193	
Sosiaalityön erityisasiantuntijat	2635	413	2 328	2 741	29,9	45,2	818	1 238	
<i>Sosiaalityöntekijät ym.</i>	26351	376	2 308	2 684	29,4	44,5	788	1 196	
<i>Sosiaalialan suunnittelijat ym.</i>	26352	37	20	57	47,3	68,2	27	39	
Erityisasiantuntijat	2xxx	118	610	728	30,3	44,9	220	327	
Asiantuntijat									
Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym.	3412	1 566	8 557	10 123	23,5	38,2	2 377	3 871	
<i>Sosiaalialan ohjaajat</i>	34121	1 402	7 452	8 854	22,8	37,3	2 021	3 303	
<i>Nuorisotyön ohjaajat (ei srk.)</i>	34122	3	335	338	9,7	21,9	33	74	
<i>Työn- ja askarteluohjaajat</i>	34123	161	770	931	34,1	52,3	318	487	
muut muut asiantuntijat	3xxx	224	940	1 164	38,4	58,3	447	679	
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	4xxx	341	695	1 036	44,0	63,7	455	660	
Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät									
Lähihoitajat	5321	31 294	5 421	36 715	28,4	43,8	10 422	16 075	
<i>Mielenterveyshoitajat</i>	53211	41	52	93	38,1	60,0	35	56	
<i>Kehitysvammaisten hoitajat</i>	53212	23	1 840	1 863	23,6	37,0	440	689	
<i>Sosiaalialan hoitajat</i>	53213	5 328	1 248	6 576	27,9	42,1	1 833	2 765	
<i>Muut lähihoitajat</i>	53219	25 902	2 281	28 183	28,2	43,6	7 959	12 301	
Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)	5322	2 783	325	3 108	52,1	71,0	1 618	2 207	
<i>Kotityöpalvelutyöntekijät</i>	53221	2 729	164	2 893	53,7	73,2	1 555	2 117	
<i>Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitaja</i>	53222	54	161	215	26,6	38,1	57	82	
Muut työntekijät		2 121	1 597	3 718	40,4 %	57,2 %	1 502	2 126	
Sosiaalihuollon keskeiset ammattiryhmät yhteensä		39 187	20 964	60 151	30,3 %	46,0 %	18 203	27 673	

Sosiaalipalvelujen keskeisen henkilöstön osuudet ammattiryhmittäin vuonna 2014

Sosiaalihuollon palkkaa saavan henkilöstön suurimpien ammattinimikkeiden osuuksia eri kokoisissa kunnissa

	Kaikki kunnat	Alle 5 000	5 001–10 000	10 001–20 000	20 001–50 000	Yli 50 000
Lähihoitaja	21,8 %	30,4 %	30,0 %	33,2 %	16,6 %	17,4 %
Ohjaaja	10,3 %	3,5 %	3,4 %	3,9 %	7,1 %	15,5 %
Sosiaalityöntekijä	8,9 %	3,3 %	4,3 %	5,1 %	9,5 %	11,6 %
Sosiaalialan hoitaja	6,0 %	11,9 %	10,5 %	7,7 %	5,9 %	3,7 %
Sosiaaliohjaaja	5,3 %	1,6 %	1,9 %	2,1 %	5,0 %	7,5 %
Kodinhoitaja	3,3 %	4,7 %	4,7 %	4,6 %	4,1 %	2,1 %
Hoitoapulainen	2,5 %	5,1 %	4,4 %	2,5 %	2,4 %	1,8 %
Perhetyöntekijä	2,1 %	1,4 %	1,5 %	2,1 %	2,9 %	2,0 %
Koulukuraattori	1,7 %	1,1 %	1,9 %	2,0 %	2,6 %	1,4 %
Kotiavustaja	1,6 %	3,7 %	1,8 %	1,5 %	1,1 %	1,5 %

Lähde: KT Kuntatyöntajat/Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilasto 2015, KVTES:n liitteen 4 kuntien sosiaalihuollon palkkaa saava henkilöstö koulutusasteittain

Sosiaalihuollon ammattihenkilöstön palkkarakenne

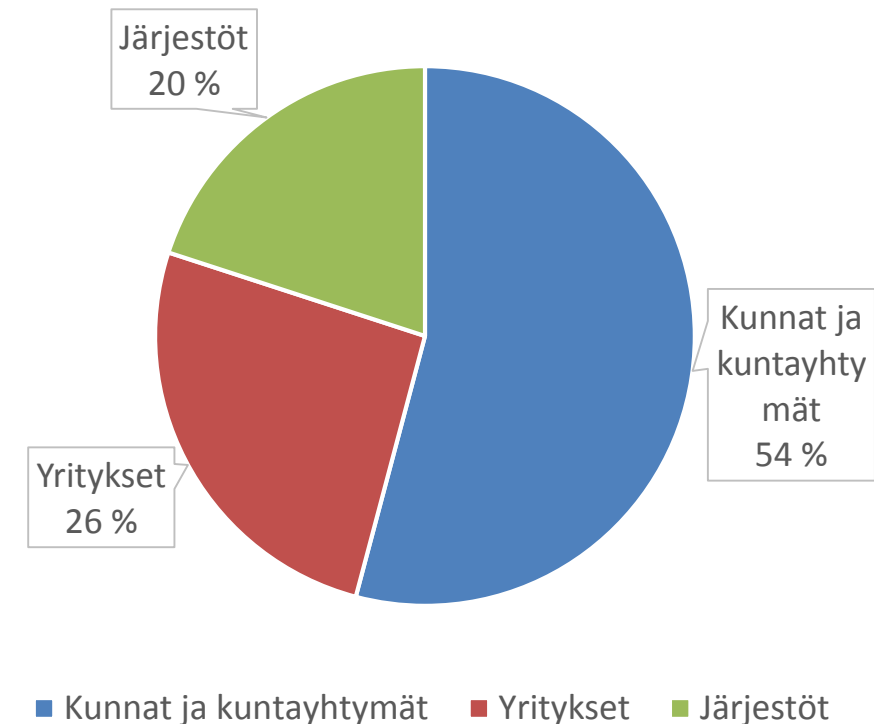
Ammattinimike	Kokonaisansion keskiarvo, e/kk
Sosiaalijohtaja	4 735
Johtava sosiaalityöntekijä	3 841
Sosiaalityöntekijä	3 264
Koulukuraattori	3 047
Lähihoitaja	2 677
Sosiaaliohjaaja	2 641
Kodinhoitaja	2 649
Ohjaaja	2 638
Perhetyöntekijä	2 378
Kotiavustaja	2 275
Hoitoavustaja	2 238

4. Yhteenveto sosiaalihuollon henkilöstöstä

Yhteenveto: Sosiaalihuollon henkilöstö 2015

- Eri lähteissä erisuuruisia lukuja
 - Kunta ja kuntayhtymissä sosiaalihuollon tehtävissä työskenteleviä 65 000–71 000*
 - Ei sisällä varhaiskasvatuksen henkilöstöä
 - Sosiaalipalveluyrityksissä työskenteleviä 33 916**
 - Avopalvelut 10 328
 - Laitospalvelut 23 588
 - Järjestöjen itse tuottamissa palveluissa 26 200***
 - Järjestöjen yhtiöittämissä palveluissa 2 600

Sosiaalihuollon henkilöstö sektoreittain
2015

*THL Kuntien ja kuntayhtymien sosiaalipalvelujen henkilöstö 2015: 70 945; KT Kuntatyönantajat 2015: 65 086

**Tilastokeskus Alueellinen yritystoimintatilasto 2015

***SOSTE selvitys järjestöjen palveluista 2016

5. Sosiaalihuollon henkilöstö sairaanhoidopiireittäin

Sosiaalihuollon henkilöstö sairaanhoitopiireittäin

- Sosiaalihuollon henkilöstön määrä on kasvanut erityisesti viimeisen viiden vuoden aikana (2010 – 2014)
- Kasvu painottunut vanhustenhuollon henkilöstöön
- Kasvu eritahtista ja henkilöstömäärä erisuuruista eri puolilla maata
- Ääripäät kaukana toisistaan: 173 (Itä-Savo) - 333 (Vaasa) / 10 000 asukasta (sisältää varhaiskasvatuksen henkilöstön)
 - Terveystuollon henkilöstömäärällä vaikutusta (mm. Itä-Savo)
 - Synnyttää varsin erilaisia sote-rakenteita eri puolille maata!

Kuntien ja kuntayhtymien henkilöstö sairaanhoitopiireittäin 10 000
asukasta kohden (oma tuotanto)

Sairaanhoitopiiri	Sosiaalipalvelut				
	1990	2000	2010	2013	2014
HUS (Uusimaa ja Helsinki)	205	215	187	185	188
Varsinais-Suomen shp	220	230	245	254	243
Satakunnan shp	165	210	258	249	258
Kanta-Hämeen shp	200	220	247	243	241
Pirkanmaan shp	220	215	204	211	213
Päijät-Hämeen shp	185	205	194	210	222
Kymenlaakson shp	215	215	246	250	249
Etelä-Karjalan shp	210	205	220	233	233
Etelä-Savon shp	240	225	274	273	273
Itä-Savon shp	175	180	200	201	173
Pohjois-Karjalan shp	235	210	230	240	246
Pohjois-Savon shp	215	205	223	236	240
Keski-Suomen shp	195	210	162	281	276
Etelä-Pohjanmaan shp	200	200	255	269	289
Vaasan shp	220	250	269	338	333
Keski-Pohjanmaan shp	205	230	199	269	272
Pohjois-Pohjanmaan shp	225	215	209	214	221
Kainuun shp	240	200	214	240	255
Länsi-Pohjan shp	230	185	228	243	268
Lapin shp	275	220	252	265	269
koko maa	210	215	215	228	231

6. Sosiaalityöntekijätilanne kunnissa

Sosiaalityöntekijätilanne kunnissa – määrä ja kelpoisuus

- KT Kuntatyönantajien 12/2016 toimittama poikkileikkausaineisto lokakuulta 2015
 - KVTES:n liitteen 4 sosiaalihuollon **palkkaa saava** henkilöstö koulutusasteittain **lokakuussa 2015 kunnissa ja kuntayhtymissä**
 - Ei sisällä virka- ym. vapaalla olevia työntekijöitä
 - Kuntien asukaslukuun perustuva tarkastelu koskee vain kuntia
 - Alle 5000 asukasta
 - 5 001–10 000
 - 10 001–20 000
 - 20 001–50 000
 - Yli 50 000
- Tulkinnessa huomioitava:
 - Aineisto vuoden takaa -> kelpoisien sosiaalityöntekijöiden määrässä vaihtelut voivat olla nopeita puoleen ja toiseen vaihtuvuuden vuoksi
 - Koulutusastetilastosta ei ilmene, onko ylemmän korkeakoulututkinnon tai tohtorintutkinnon sekä vanhempimuotoisten alemman korkeakoulututkinnon suorittaneilla työntekijöillä sosiaalityöntekijän ammattihenkilönä toimimiseen vaadittava pätevyys

Sosiaalityöntekijätilanne eri kokoisissa kunnissa – poikkileikkaus lokakuu 2015

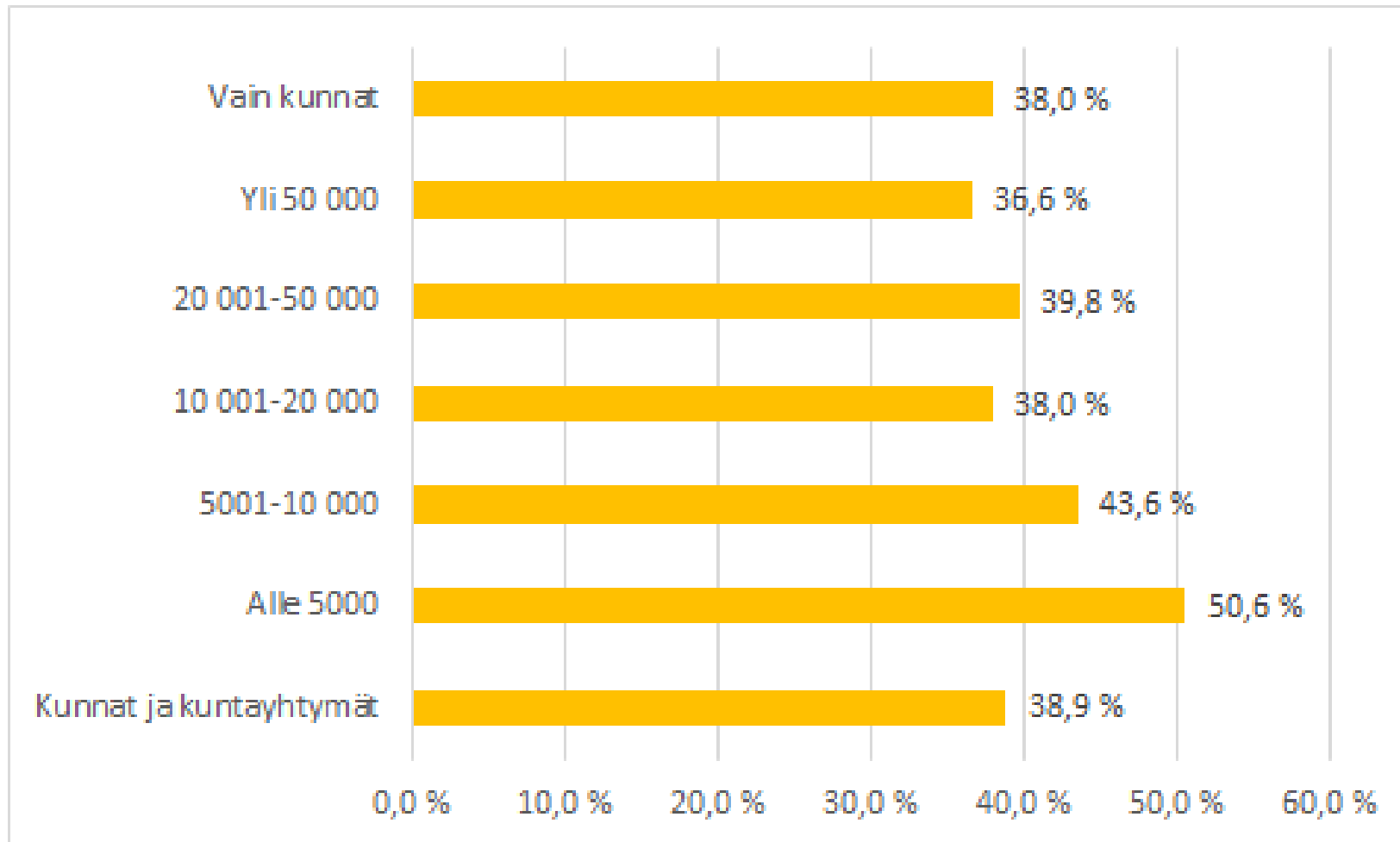
	Koulutusaste							Ikä keski-määrin	Alempi korkeakouluaste tai sitä alempi tutkintotaso	
	Keski-aste	Alin korkea-aste	Alempi korkea-koulu	Ylempi korkea-koulu	Tutkija-koulutus	Tunte-maton	Yhteensä		Henkilöä	% osuus kaikista
Kaikki*	211	90	961	1 960	33	6	3 261	45,2	1 268	38,9 %
Alle 5000**	11	3	23	38	1	3	79	59,2	40	50,6 %
5001-10 000	12	7	52	91	1	0	163	44,5	71	43,6 %
10 001-20 000	10	6	74	145	2	0	237	46,7	90	38,0 %
20 001-50 000	27	13	167	307	6	0	520	45,8	207	39,8 %
Yli 50 000	136	47	552	1 257	21	4	2 017	44,1	739	36,6 %
Vain kunnat yhteensä	196	76	868	1 838	31	7	3 016		1 147	38,0 %

*Kaikki-luokka sisältää kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevät

** Asukaslukuluokissa vain kunnissa työskentelevät

Lähde: KT Kuntatyönantajat/Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilasto, KVTES liitteessä 4 sosiaalihuollon henkilöstö työskentelevät koulutusasteittain

Sosiaalityöntekijöiden osuus, joilla on alempi korkeakouluaste tai tätä alempi tutkintoaste

Lähde: KT Kuntatyönantajat/ Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilasto 2015, KVTES liitteessä 4 sosiaalihuollon henkilöstö työskentelevät koulutusasteittain

Vastaava/johtava sosiaalityöntekijä eri kokoisissa kunnissa – poikkileikkaus lokakuu 2015

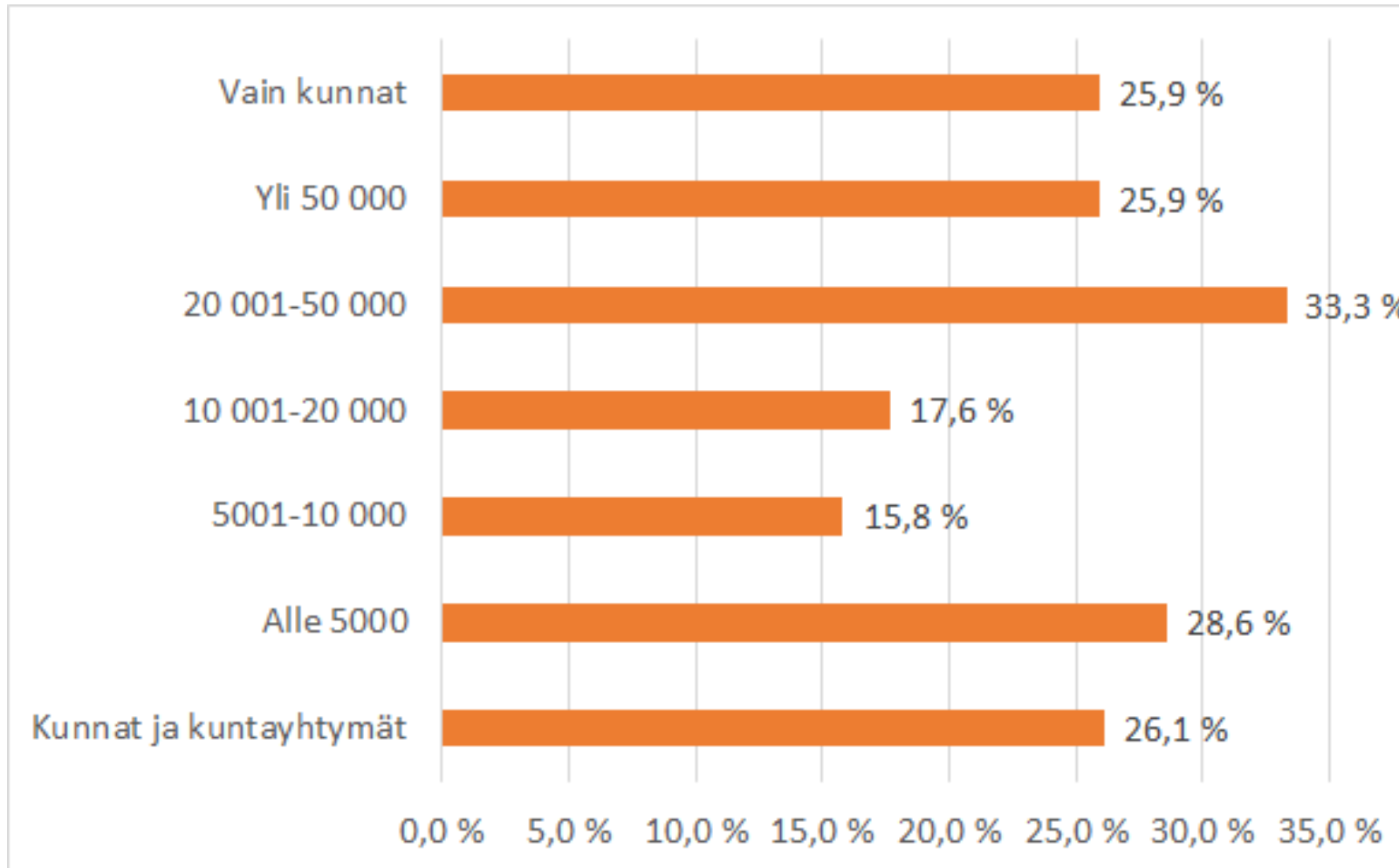
	Koulutusaste							Alempi korkeakouluaste tai sitä alempi tutkintotaso	
	Keskiaste	Alin korkea-aste	Alempi korkeakoulu	Ylempi korkeakoulu	Tutkija-koulutus	Tuntematon	Yhteensä	Henkilöä	% osuus kaikista
Kaikki*	17	12	86	292	12	1	420	116	27,6 %
Alle 5000**	0	1	1	5	0	0	7	2	28,6 %
5001-10 000	1	0	3	17	0	0	21	4	19,0 %
10 001-20 000	0	0	4	15	0	0	19	4	21,1 %
20 001-50 000	0	2	14	29	1	0	46	16	34,8 %
Yli 50 000	12	8	49	187	6	1	263	70	26,6 %
Vain kunnat yhteensä	13	11	71	253	7	1	356	96	27,0 %

*Kaikki-luokka sisältää kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevät

** Asukaslukuluokissa vain kunnissa työskentelevät

Lähde: KT Kuntatyönantajat/ Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilasto, KVTES liitteessä 4 sosiaalihuollon henkilöstö työskentelevät koulutusasteittain

Johtavien sosiaalityöntekijöiden osuus, joilla on alempi korkeakouluaste tai tätä alempi tutkintoaste

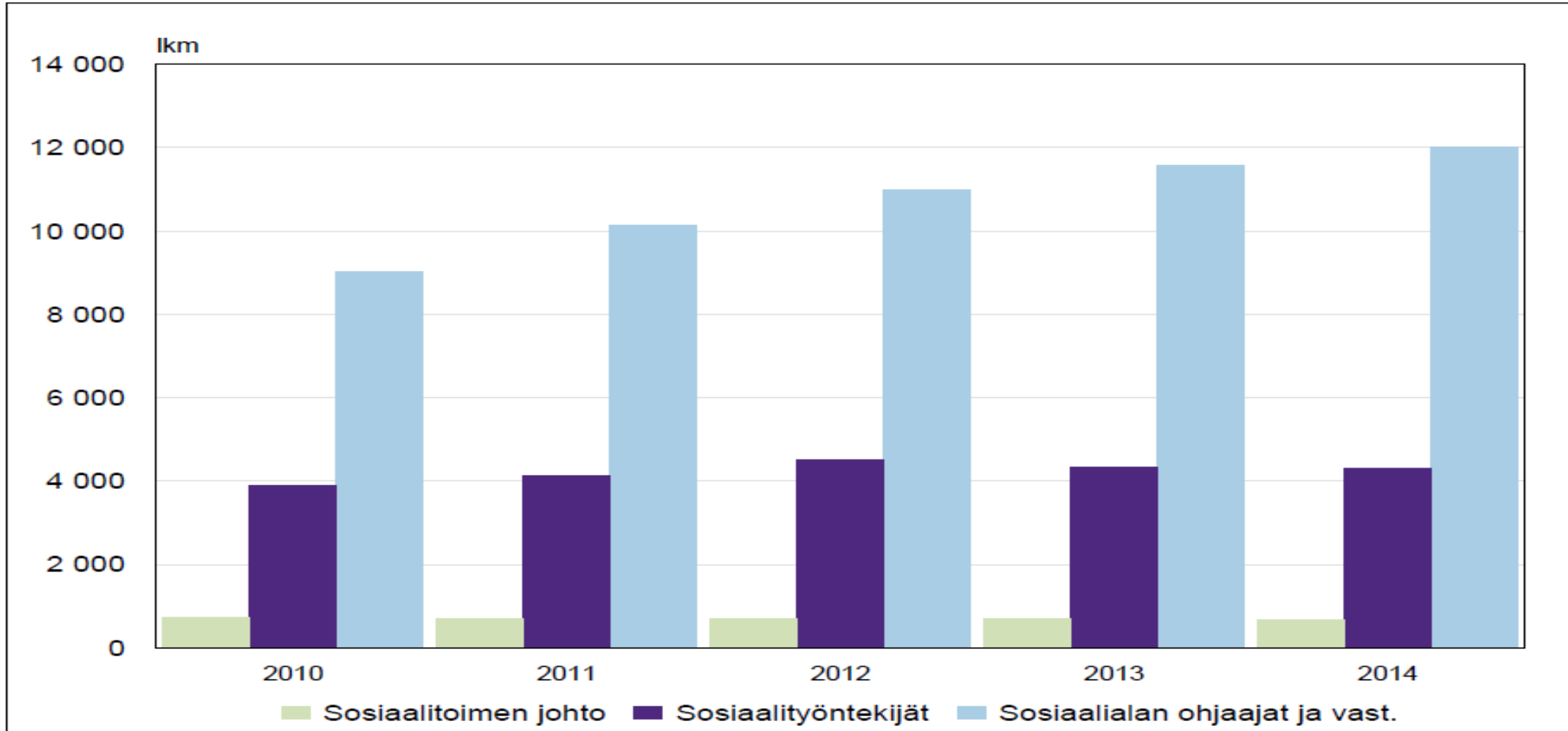
7. Sosiaalihuollon henkilöstörakenteen muutos

Sosiaalityön henkilöstörakenteen muutos

- **Sosiaalityössä sosiaalialan ohjaajien määrä on noussut 2010 - luvulla**
- Sosiaalityön johtajien ¹ ja sosiaalityöntekijöiden määrät eivät 2000-luvulla ole muuttuneet. Sosiaalialan ohjaajien määrä on kasvanut samaan aikaan huomattavasti.
- Sosiaalialan ohjaajien määrä on kasvanut koko 2000-luvun ajan. Vuodesta 2010 vuoteen 2014 määrä on kasvanut noin 3 000:lla ja oli vuoden 2014 lopussa 12 000 kuntien terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä terveyspalveluiden ja sosiaaliturvan hallinnossa yhteensä. Lähtijöitä oli 10,4 prosenttia ja tulijoita 11,9 prosenttia. Nettovaikutus ammattiryhmien välisissä siirroissa oli 2 prosenttia.
- Sosiaalityöntekijöitä on viime vuosina ollut kuntien palveluksessa 4 300–4 400 henkilöä terveys- ja sosiaalipalveluissa ja terveydenhuollon ja sosiaaliturvan hallinnossa. Sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus on suhteellisen suurta – henkilöstömäärän vuosikeskiarvosta lähtijöitä oli 14,9 prosenttia ja tulijoita 13,5 prosenttia koko maan tasolla vuonna 2014. (Samaan aikaan sote-alalla keskimääräinen vaihtuvuus oli 11 %)

¹ Sosiaalitoimen johtoon on laskettu mukaan sosiaalihuollon ja vanhustenhuollon johtajat mutta ei päivähoiton johtajia.

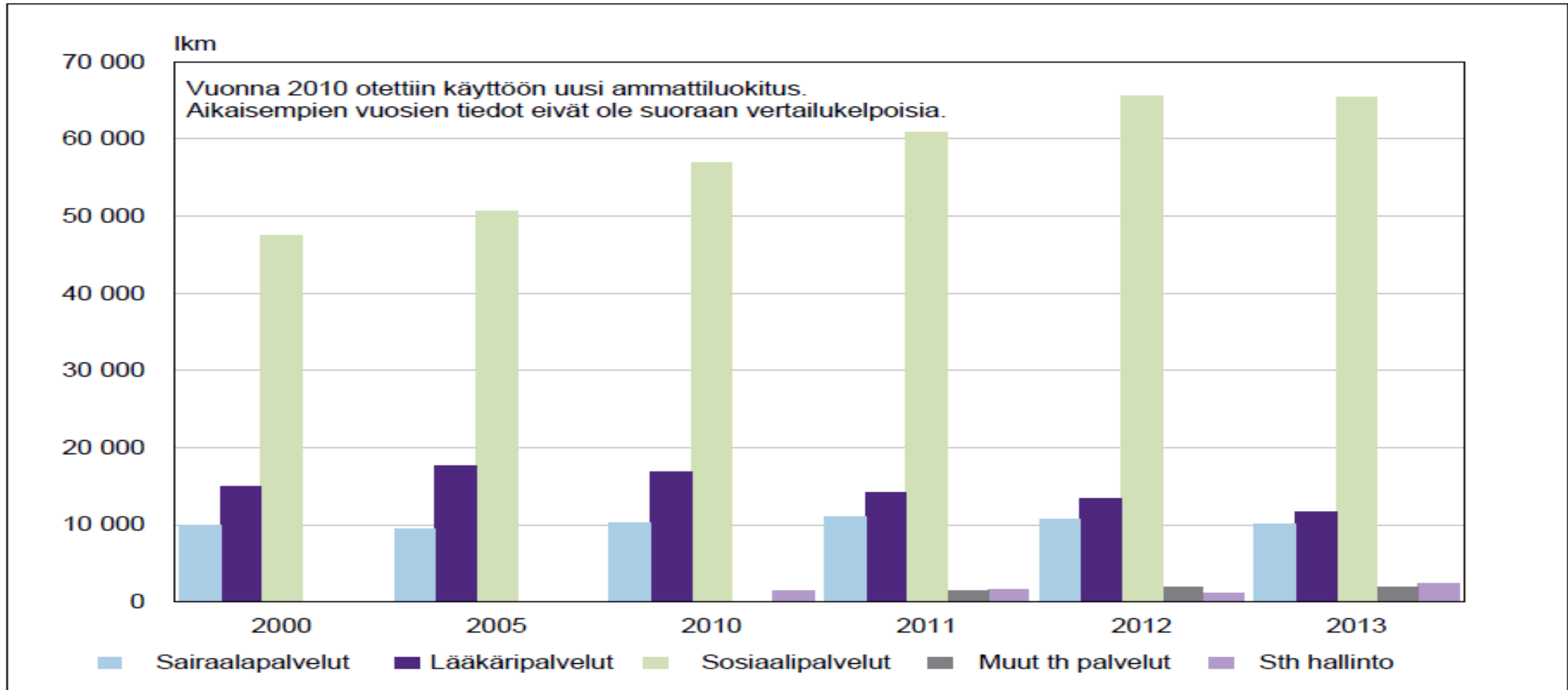
Kuntien sosiaalitoimen johtajien, sosiaalityöntekijöiden johtajien ja sosiaalialan ohjaajien määrät 2010–2014 (oma henkilöstö)

Lähihoitajien määrän voimakas kasvu

- Lähihoitajien määrä on kasvanut erittäin voimakkaasti nimenomaan sosiaalihuollossa ja jonkin verran vähentynyt terveydenhuollossa 2000-luvulla
- Tilastoaineistossa tähän kategoriaan lasketaan myös lastenhoitajat, koulunkäyntiavustajat, mielenterveyshoitajat, kehitysvammaisten hoitajat, hammashoitajat, sosiaalialan hoitajat, välinehuoltajat, kodinhoitajat sekä hierojat ja kuntohoitajat. Luokituksessa ovat mukana myös perhepäivähoitajat mutta seuraava sivun taulukkoaineistossa heitä ei ole.
- Lähihoitajien määrän kasvu on painottunut vanhustenhuoltoon, jossa henkilöstömäärä on kasvanut kaiken kaikkiaan noin 10 000:lla 2000-luvulla

Lähihoitajien määrä kuntien sosiaali- ja terveyspalveluissa 2000, 2005, 2010–2013

8. Kunnallisen henkilöstön eläköityminen

Eläköityminen THL:n mukaan

- Kuntien terveysterveys- ja sosiaalipalvelujen vuoden 2014 henkilöstöstä 28,5 % saavuttaa vuoteen 2025 mennessä 65 vuoden iän ja suurin osa heistä siirtynee eläkkeelle. Vuoteen 2030 mennessä 65 vuoden iän saavuttaa 43,1 % vuoden 2014 henkilöstöstä.
- Sosiaalihuollon johtajilla on alan suurin eläköitymisprosentti - sosiaalijohtajilla vuonna 2025 46,9 % ja 2030 jo 64,1 %.
- Sosiaalityöntekijät eläköityvät myös nopeaan tahtiin. Vuoteen 2025 mennessä heistä jää eläkkeelle 29,4 % ja vuoteen 2030 noin puolet 49,5 %.
- Ohjaajat ovat sen sijaan nuorempaa väkeä. Vuoteen 2025 mennessä heistä 22,8 % ja vuoteen 2030 37,3 % saavuttaa 65 vuoden iän.
- Kotipalvelutyöntekijöistä yli puolet täyttää 65 vuotta vuoteen 2025 mennessä. Ammattinimike on vanha ja se on korvaantumassa lähihoitajan ammattinimikkeellä. Lähihoitajista siirtyy eläkkeelle 28,4 % vuoteen 2025 mennessä ja 43,8 % vuoteen 2030 mennessä.

Sosiaalihuollon keskeinen henkilöstö ja 65-vuotta täyttävien %-osuus 2025 ja 2030

					2025	2030
<i>Ammattiluokitus 2010</i>		2012	2013	2014	65-vuotta täyttävien prosentiosuus	
<i>Sosiaalihuolto</i>	<i>Terveys- ja sosiaalipalvelut henkilöstö</i>					
Vanhustenhuollon johtajat		124	109	97	41,2	61,9
Sosiaalihuollon johtajat		504	501	471	46,9	64,1
Sosiaalityön erityisasiantuntijat		4 201	4 078	4 059	29,9	45,2
Sosiaalityöntekijät ym.		4 094	3 980	3 949	29,4	44,5
Sosiaalialan suunnittelijat ym.		107	98	110	47,3	68,2
Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym.		11 120	11 282	11 837	23,5	38,2
Sosiaalialan ohjaajat		9 795	9 890	10 386	22,8	37,3
Nuorisotyön ohjaajat (ei srk.)		358	357	352	9,7	21,9
Työn- ja askarteluohjaajat		967	1 035	1 099	34,1	52,3
Lähihoitajat		54 079	53 347	54 750	28,4	43,8
Mielenterveyshoitajat		2 301	2 146	2 000	38,1	60,0
Kehitysvammaisten hoitajat		2 207	1 922	1 895	23,6	37,0
Sosiaalialan hoitajat		8 304	6 694	7 833	27,9	42,1
Muut lähihoitajat		41 267	42 585	43 022	28,2	43,6
Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)		4 890	4 116	3 500	52,1	71,0
Kotityöpalvelutyöntekijät		4 669	3 850	3 282	53,7	73,2
Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitaja		221	266	218	26,6	38,1

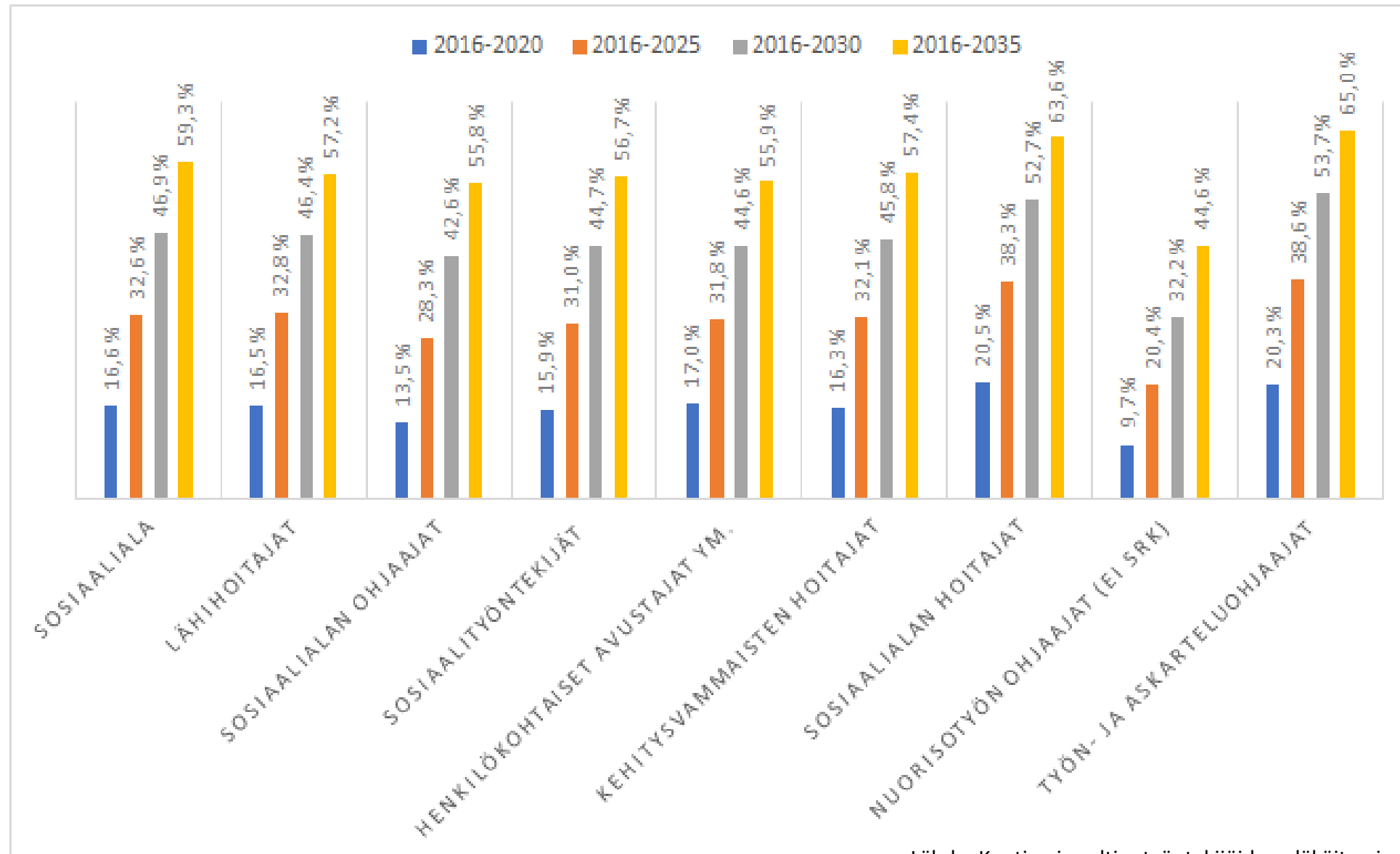
Kunta-alan sosiaalihuollon keskeisten työntekijöiden eläköityminen eläkelajin mukaan (vakuutetut 31.12.2013) (henkilöä)

	Vakuutetut	Vanhuuseläkkeet				Täydet työkyvyttömyyseläkkeet				Osatyökyvyttömyyseläkkeet				Kaikki yhteensä			
		2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035	2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035	2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035	2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035
Sosiaaliala	105703	12064	24167	35153	44752	3251	6067	8481	10539	2217	4196	5916	7431	17532	34431	49550	62721
Lähihoitajat	54680	5905	12151	17519	21632	1624	2983	4084	5013	1508	2775	3781	4649	9037	17909	25384	31294
Sosiaalialan ohjaajat	13223	1179	2548	3928	5204	359	692	986	1245	253	498	723	933	1791	3738	5636	7382
Sosiaalityöntekijät	5333	661	1301	1886	2392	92	174	245	305	95	179	255	327	848	1654	2385	3024
Henkilökohtaiset avustajat ym.	3783	369	696	979	1228	180	333	465	582	94	174	243	304	643	1204	1687	2114
Kehitysvammaisten hoitajat	2574	237	484	703	890	99	184	256	318	83	157	219	270	419	825	1178	1478
Sosiaalialan hoitajat	2567	272	521	727	871	144	262	354	429	111	200	271	333	527	984	1352	1633
Nuorisotyön ohjaajat (ei srk)	1994	58	126	206	287	89	187	293	408	46	94	143	194	193	407	642	890
Työn- ja askarteluohjaajat	1903	237	464	663	806	94	168	223	266	56	102	137	164	387	734	1022	1236

Kunta-alan sosiaalihuollon keskeisten työntekijöiden eläköityminen eläkelajin mukaan (vakuutetut 31.12.2013) (% työntekijöistä)

	vakuutetut	Vanhuuseläkkeet				Täydet työkyvyttömyyseläkkeet				Osatyökyvyttömyyseläkkeet				Kaikki yhteensä			
		2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035	2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035	2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035	2016-2020	2016-2025	2016-2030	2016-2035
Sosiaaliala	105703	11,4 %	22,9 %	33,3 %	42,3 %	3,1 %	5,7 %	8,0 %	10,0 %	2,1 %	4,0 %	5,6 %	7,0 %	16,6 %	32,6 %	46,9 %	59,3 %
Lähihoitajat	54680	10,8 %	22,2 %	32,0 %	39,6 %	3,0 %	5,5 %	7,5 %	9,2 %	2,8 %	5,1 %	6,9 %	8,5 %	16,5 %	32,8 %	46,4 %	57,2 %
Sosiaalialan ohjaajat	13223	8,9 %	19,3 %	29,7 %	39,4 %	2,7 %	5,2 %	7,5 %	9,4 %	1,9 %	3,8 %	5,5 %	7,1 %	13,5 %	28,3 %	42,6 %	55,8 %
Sosiaali-työntekijät	5333	12,4 %	24,4 %	35,4 %	44,9 %	1,7 %	3,3 %	4,6 %	5,7 %	1,8 %	3,4 %	4,8 %	6,1 %	15,9 %	31,0 %	44,7 %	56,7 %
Henkilökohtaiset avustajat ym.	3783	9,8 %	18,4 %	25,9 %	32,5 %	4,8 %	8,8 %	12,3 %	15,4 %	2,5 %	4,6 %	6,4 %	8,0 %	17,0 %	31,8 %	44,6 %	55,9 %
Kehitysvammaisten hoitajat	2574	9,2 %	18,8 %	27,3 %	34,6 %	3,8 %	7,1 %	9,9 %	12,4 %	3,2 %	6,1 %	8,5 %	10,5 %	16,3 %	32,1 %	45,8 %	57,4 %
Sosiaalialan hoitajat	2567	10,6 %	20,3 %	28,3 %	33,9 %	5,6 %	10,2 %	13,8 %	16,7 %	4,3 %	7,8 %	10,6 %	13,0 %	20,5 %	38,3 %	52,7 %	63,6 %
Nuorisotyön ohjaajat (ei srk)	1994	2,9 %	6,3 %	10,3 %	14,4 %	4,5 %	9,4 %	14,7 %	20,5 %	2,3 %	4,7 %	7,2 %	9,7 %	9,7 %	20,4 %	32,2 %	44,6 %
Työn- ja askarteluohjaajat	1903	12,5 %	24,4 %	34,8 %	42,4 %	4,9 %	8,8 %	11,7 %	14,0 %	2,9 %	5,4 %	7,2 %	8,6 %	20,3 %	38,6 %	53,7 %	65,0 %

Kunta-alan sosiaalihuollon keskeisten työntekijöiden eläköityminen yhteensä 2020–2035 (vakuutetut 31.12.2013) (% työntekijöistä)

Eläköityminen KEVA:n mukaan

- Verrattaessa sosiaalihuollon henkilöstön eläköitymistietoja KEVA:n ja THL:n tilastojen valossa, huomataan melko suuriakin eroja. Tämä kuvaa alan tilastoinnin epävarmuutta ja vaikeuksia.
- Sosiaalityöntekijöistä jää vuoteen 2025 mennessä eläkkeelle arviolta 31 % (THL 29,4 %) ja vuoteen 2030 44,7 % (THL 49,5 %)
- Lähihoitajien prosentit ovat vuoteen 2025 mennessä 32,8 % (THL 28,4 %) ja vuoteen 2030 46,4 % (THL 43,4 %)
 - Varsinkin lähihoitajien kohdalla pienetkin prosenttiheitot ovat merkittäviä, koska kyseessä on niin suuri ja merkittävä ammattiryhmä
- Sosiaalialan ohjaajien eläköitymisennuste vuoteen 2025 mennessä on 28,3 % (THL 22,8 %) ja vuoteen 2030 42,6 % (THL 37,3 %).

Lähteet:

- Alueellinen yritystoimintatilasto 2015, Tilastokeskus, Suomen virallinen tilasto (SVT). <http://www.stat.fi/til/alyr/>
- Kuntasektorin kuukausipalkat ammateittain vuonna 2015, Tilastokeskus. <http://www.stat.fi/til/ksp/>
- Kuntien ja valtiontyöntekijöiden eläköitymisennuste 2016–2035, KEVA. https://www.keva.fi/SiteCollectionDocuments/Julkaisut/Elakoitymisennuste_2016_2035_Keva.pdf
- Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2014, Tilastoraportti 16/2015, Terveystieteiden tutkimuskeskus THL. <https://www.thl.fi/fi/tilastot/tilastot-aiheittain/sosiaali-ja-terveydenhuollon-henkilosto/kuntien-terveys-ja-sosiaalipalvelujen-henkilosto>
- KVTES liitteen 4 sosiaalihuollon henkilöstö ammattinimikkeittäin lokakuussa 2015. KT Kuntatyönantajat / Hotti. 19.12.2016 sähköpostitse toimitettu Excel-taulukko
- Selvitys järjestöjen palveluista. SOSTE ry. http://www.soste.fi/media/selvitys_jarjestojen_palveluista_15082016.pdf Diat
- Sosiaalihuollon henkilöstö. KT Kuntatyönantajat. <http://www.kuntatyonantajat.fi/fi/kuntatyonantajana/henkilosto/sosiaalihuolto/Sivut/default.aspx>